

POLNÍ MARŠÁL BEZ HLAVY

Rád chodím na místa, která jsou něčím výjimečná. Proto jsem neodolal nabídce Miroslava Vachka z Nového Strašecí, pracovníka Národního památkového ústavu, který mě pozval na návštěvu nedalekého zámku Krásný Dvůr. Ten sice leží na Podbořansku v lounském okrese, ale od hranic toho rakovnického je coby kamenem dohodil. Dominantou Krásného Dvora je renesanční zámek s rozsáhlým anglickým parkem. V jeho nejvyšším bodě stojí novogotický templ, první stavba tohoto stavebního slohu na území Čech. A právě krásnodvorský templ byl důvodem naší návštěvy.

Templ je unikátem hned v několika ohledech. Jednak je to výjimečná stavba zahradní architektury, kterou v roce 1792 navrhoval sám majitel krásnodvorského panství hrabě Jan Rudolf Černin. Kromě toho, že je první českou novogotickou stavbou, je také první romantickou vyhlídkovou věží v České republice. Dominantou interiéru je socha polního maršála Karla Filipa Schwarzenberga, vítěze nad Napoleonem Bonapartem v bitvě u Lipska roku 1813.

Krásný Dvůr má pohnutou historii. Nejstarší písemná zmínka o něm pochází z roku 1295, kdy je zde připomínán Vilém z Krásného Dvora. Po roce 1649 se do-

NÁVRATY

stal zámek do rukou českého rodu Černínů. Koncem 18. století nechal Jan Rudolf Černin rozšířit zámeckou kapli, přistavět dvě nová schodiště a především přeměnit blízkou oboru v unikátní anglický park, který byl postupně obohacen mnoha romantickými stavbami (gloriet, Panův templ, Čínský pavilon, obelisk, novogotická rozhledna, románská brána ad.), z nichž se mnohé dochovaly dodnes. Černinové vlastnili zámek s parkem až do roku 1945, i když zde už fakticky nebydli. Během 2. světové války využívaly zámek nacistické úřady a nějaký čas sloužil také jako rekreační sídlo říšského ministra zahraničních věcí Joachima von Ribbentropa. Posléze zde byl zřízen německý válečný lazaret. V květnu 1945 se zde usídlil štáb Rudé armády. Při necitlivých vojenských cvičeních v 50. letech minulého století byla poškozena i socha polního maršála Schwarzenberga. Ztratila nejen hlavu, ale i část horních končetin. O pískovcové hlavě Karla Filipa Schwarzenberga se ještě v 90. letech 20. století tradovalo, že se nachází v soukromém držení kdesi na Žatecku. Tažá spekulace však není nijak potvrzená.

Dominantou interiéru je socha polního maršála Schwarzenberga, stále ještě bez hlavy.

Foto-bed-

Dne 14. listopadu 2014 byla Ministerstvem financí České republiky schválena žádost Národního památkového ústavu o grant na obnovu templu ve výši 13 073 781 korun. Součástí rekonstrukce je i restaurování sochy polního maršála, který byl zakladatelem orlické větve Schwarzenbergů. „Přípravné důkladné studium archivních materiálů přineslo několik zajímavých zjištění. Jedním z nich je objev modelu sochy na zámku Orlick. Ten bude také základním zdrojem pro její obnovu,“ uvedl Miroslav Vachek z NPÚ, který je administrátorem projektu. Práce na obnově novogotického templu budou ukončeny nejpozději v dubnu 2016.

V opravené památce se budou pořádat edukační programy pro žáky a studenty. Podle kastelánky Krásného Dvora Michely Hofmanové je v templu plánována také stálá výstava o krajinářských parcích a zahradní architektuře, koncerty a jiné kulturní akce.

Tomáš Bednařík

Foto Tomáš Bednařík

Novogotický templ v Krásném Dvoře.